

Національна академія наук України
Науково-навчальний центр прикладної інформатики
Інститут інноваційної освіти

**Модернізація та наукові дослідження:
парадигма інноваційного
розвитку суспільства і технологій**

**Матеріали
II Міжнародної науково-практичної конференції
25-26 січня 2019 р.**

Інститут
інноваційної
освіти

Міжнародні та всеукраїнські
науково-практичні конференції

www.novaosvita.com

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Науково-навчальний центр прикладної інформатики

ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ТА НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ:
ПАРАДИГМА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
СУСПІЛЬСТВА І ТЕХНОЛОГІЙ**

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції

*25–26 січня 2019 р.
м. Київ*

Київ
Інститут інноваційної освіти
2019

УДК 001(063):378.4 (Укр)
ББК 72я43
М74

До збірника увійшли матеріали наукових робіт (тези доповідей, статті), надані згідно з вимогами, що були заявлені на конференцію.

*Роботи друкуються в авторській редакції, мовою оригіналу.
Автори беруть на себе всю відповідальність за зміст поданих матеріалів.
Претензії до організаторів заходу не приймаються.
При передруку матеріалів посилання обов'язкове.*

Відповідає п. 12 Порядку присудження наукових ступенів Затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567.

М74 **Модернізація та наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій** : Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 25–26 січня 2019 р.) / ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. — Київ : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2019. — 216 с.

Матеріали конференції рекомендуються освітянам, науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, докторантам, студентам вищих навчальних закладів тощо.

Відповідальний редактор: *С.К. Бурма*
Коректор: *П.А. Немкова*

Матеріали видано в авторській редакції.

УДК 001(063):378.4 (Укр)

© Усі права авторів застережені, 2019
© Інститут інноваційної освіти, 2019
© Друк ФОП Москвін А.А., 2019

Підписано до друку 30.01.2019. Формат 60x84/16.
Віддруковано з готового оригінал-макету.
Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура Literaturna. Ум. друк. арк. 14,41.
Зам. № 3001-1. Тираж 100 прим. Ціна договірна. Виходить змішаними мовами: укр., англ.

Виготівник. ФОП Москвін А.А. Поліграфічний центр «Сору Art».
69095, Запоріжжя, пр. Леніна, 109. Тел.: +38-094-133-87-81.
Інститут інноваційної освіти: e-mail: novaosvita@gmail.com; сайт: www.novaosvita.com

**Видання здійснене за експертної підтримки
Науково-навчального центру прикладної інформатики НАН України
03680, Київ-187, просп. Академіка Глушкова, 40.**

Т.М. Калініченко,
аспірант кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
науковий керівник: **Л.Д. Зеленська,**
доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В НАУКОВИХ РЕФЛЕКСІЯХ УКРАЇНСЬКИХ ДОСЛІДНИКІВ

Вища освіта є визначальною для поступального розвитку суспільства. Від її якості і змісту залежить розвиток виробництва, економіки, культури та інших сфер життєдіяльності. Протягом усієї історії людства зміни, які відбувалися в системі освіти, безпосередньо впливали на життя людської цивілізації, окремих націй. Повчальним у цьому сенсі є період розвитку української освіти загалом та вищої освіти зокрема в Україні першої половини ХХ століття, коли офіційна державна освітня політика визначила мету перетворення суспільства і людини і зробила все, щоб ця мета була реалізована. Яким стало українське суспільство після освітніх реформ більшовицької влади відомо – тоталітарним, закритим, заідеологізованим, отже можливості освіти очевидні. У сучасних умовах, коли Україна взяла курс на демократію і побудову громадянського суспільства, можна вважати, що через освітню політику можливо зреалізувати цю мету в найкоротші терміни.

Проблема вищої освіти зазначеного періоду є предметом дослідження багатьох видатних українських науковців. Починаючи з середини 90-х рр. ХХ століття, дослідники намагаються з'ясувати стан наукової розробки історії формування системи освіти в Україні 20–30-х рр. ХХ ст.. Так, у 1995 р. з'явилася перша дисертаційна робота з історіографії розвитку народної освіти у 1917–1932 рр. [16]. Її автор вважає, що наприкінці 1980-х рр. «дослідники остаточно позбавились впливу застарілих ідеологічних догм і стереотипів» [16, с. 13].

Аналіз стану наукової розробки проблеми засвідчив, що питання проблеми розвитку вищої освіти в Україні належить до актуальних проблем сучасних наукових досліджень. Серед багатоаспектних напрямів осмислення цієї проблематики можна виокремити такі:

- у контексті загального аналізу становлення університетської освіти в межах досліджуваного періоду (М. Виговський, Г. Єфіменко, А. Король, І. Лікарчук, В. Марочко, М. Мірошніченко, В. Шарпатий та ін.). Названі автори розглядали становище вищої освіти крізь призму аналізу урядової політики в галузі освіти, що віддзеркалювалася в нормативно-правових документах та розпорядженнях тогочасної влади; реформування та розвиток вищої школи

- у площині висвітлення історії становлення й розвитку вищої жіночої освіти в Україні, яка була реорганізована за радянської влади (Л. Березівська, В. Вірченко, Н. Дем'яненко, В. Добровольська, О. Драч та ін.);

- у ракурсі аналізу впливу радянської інтелігенції на становище вищої освіти в Україні (О. Балицька, Г. Касьянов, О. Кір'янова, М. Кузьменко та ін.). У працях

М. Кузьменко [8; 9] та Г. Касьянова [7] висвітлено становище науково-педагогічної інтелігенції та її участь у суспільному розвитку країни в 20-30 рр. ХХ століття. Дослідники наголошували на здобутках і значній ролі більшовицької влади в процесі формування радянської інтелігенції.

Слід відзначити, що у низці публікацій автори торкаються окремих питань зазначеної проблематики. Наприклад, у дослідженнях Т. Антонюк [2] розглядала особливості розвитку вищої освіти в Україні періоду радянзації українського суспільства (1920-ті – 1930-ті роки) та з'ясувала її суспільно-педагогічне спрямування. Радянська система освіти в Україні досліджується також у контексті політики українізації, про що свідчать розділи колективної монографії [15], а також історіографічні роботи з історії здійснення українізації [4]. Зокрема, у статтях П. Соболя та В. Стремецької висвітлена українізація освітніх закладів південних районів України [13].

Серед сучасних українських історичних розвідок з означеної проблематики треба виокремити працю В. Курило та В. Шепотько [10], в якій автори торкаються питань генези вищої освіти. Видана в 2005 році праця під редакцією В. Кременя й С. Ніколаєнка [5], має цілий підрозділ, присвячений історії вищої освіти України за радянських часів.

В останні десятиріччя було захищено значна кількість дисертаційних досліджень присвячених питанню розвитку вищої освіти протягом різних періодів ХХ століття, зокрема: Н. Агафонова [1] охарактеризувала становлення національної системи освіти в Україні: 1917–1920 рр.; Т. Васильчук [3] – відновлення та розвиток системи вищої освіти в Україні (1943–1950 рр.); дослідження С. Домбровської [6] та О. Сергійчука [12] стосуються розвитку вищої школи в період тимчасової лібералізації тоталітарної системи у другій половині 50-х – першій половині 60-х років ХХ століття на прикладі Харкова; Т. Куцаєва [11] – досліджувала розвиток вищої освіти в УРСР в період 1965–1985 рр..

Отже, підсумовуючи історіографічний огляд літератури з проблем формування та розвитку системи освіти в Україні, варто підкреслити її кількісне зростання, а з іншого боку фактологічний та структурний підходи. Дослідники висвітлюють складові організаційні форми системи освіти за галузевим принципом, але уникають системного аналізу. В останні десятиріччя з'явилася досить значна кількість історіографічних досліджень, але в них не виділено недоліки вищої освіти, проте вони існують. Фактично відсутні роботи з історії повсякденного життя вищої школи, студентства та професорсько-викладацького складу радянських вишів. Науковцями мало досліджені ефективності освітніх реформ у 20–30-х рр. ХХ ст.

В той час, коли українська історична наука більше уваги приділяє історії становлення і розвитку системи освіти періоду 20-х – початку 30-х рр. ХХ ст., малодослідженими залишаються проблеми культурно-освітнього життя другої половини 1930-х рр., а загалом спостерігається відносна схематичність та однотипність досліджень. Історичний та історико-педагогічний аспект, характерні для сучасних праць, лише доповнюють системний підхід, сприяють вичерпності наукових розробок.

Література

1. Агафонова Н.В. Становлення національної системи освіти в Україні: 1917-1920 рр. : автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України» / Н.В. Агафонова — Одеса, 1998. — 15 с.
2. Антонюк Т.Д. Денаціоналізація системи відносин сім'ї і школи в умовах радянської освіти в УСРР (20-ті—початок 30-х років ХХ століття) : автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України» / Т.Д. Антонюк — К., 2005. — 18 с.
3. Васильчук Т.В. Відновлення та розвиток системи вищої освіти в Україні (1943-1950 рр.) : автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України» / Т. В. Васильчук — Запоріжжя, 2007. — 22 с.
4. Ващенко І.В. Політика українізації 1920-х — початку 1930-х років в Україні: проблеми історіографії : автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України» / І.В. Ващенко — Дніпропетровськ, 2001. — 18 с.
5. Вища освіта в Україні: Навчальний посібник. / В.Г. Кремень, С.М. Ніколаєнко, М.Ф. Степко та ін.; за ред. В.Г. Кременя, С.М. Ніколаєнка. — К.: Знання, 2005.
6. Домбровська С.М. Розвиток вищої школи в Харкові у період тимчасової лібералізації тоталітарної системи (друга половина 50-х — перша половина 60-х років ХХ ст.) : автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України» / С.М. Домбровська — Х., 2006. — 21 с.
7. Касьянов Г.В. Українська інтелігенція 1920-х — 1930-х років: соціальний портрет та історична доля. — К.: Глобус, Вік; Едмонтон: Канадський ін-т Українських студій Альбертського Університету, 1992. — 176 с.
8. Кузьменко М.М. Науково-педагогічна інтелігенція в УСРР 20—30-х років. — Донецьк, 2004. — С. 168—209.
9. Кузьменко М.М. Науково-педагогічна інтелігенція УСРР 20—30-х рр. ХХ ст.: еволюція соціально-історичного типу : автореф. дис... на здобуття наук. ступеня докт. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України» / М.М. Кузьменко — Х., 2005. — 25 с.
10. Курило В.М., Шепотько В.П. Освіта в Україні і науково-технічний та соціальний прогрес: історія, досвід, уроки. — К.: Деміур, 2006.
11. Куцаєва Т.О. Розвиток вищої освіти в УРСР (1965-1985 рр.) : автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України». / Т.О. Куцаєва. — К, 2007 — 14 с.
12. Сергійчук О.М. Вища школа України в умовах лібералізації суспільного життя. 1953-1964 рр.: автореф. дис... канд. іст. наук: 07.00.01 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. — К., 2002.
13. Соболев П.І. Українізація освіти півдня України: 1920—30-ті роки // Історія України. — 2000. — № 8. — С. 4—8.
14. Стремєцька В.О. Діяльність освітніх закладів півдня України по впровадженню української мови у 20—30-х рр. ХХ ст. // Наук. пр. іст. науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». Микол. філія. Т. 5. — Миколаїв, 2000. — С. 88—93.
15. «Українізація» 1920—1930-х років: передумови, здобутки, уроки. — К., 2003. — С. 84—106.
16. Чирва Ю.І. Розвиток народної освіти України (1917—1932 рр.): історіографія проблеми : автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України» / Ю.І. Чирва. — Дніпропетровськ, 1995. — С. 13—19.

ЗМІСТ

Розділ 1 ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА

Н.П. Бідненко, ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПЕРЕКЛАД»	3
О.І. Богун, НЕОБХІДНІСТЬ ВІРТУАЛІЗАЦІЇ У ОСВІТІ.....	5
Д.А. Василевська, ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНО-ЦІННІСНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ЗАСОБАМИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	8
Л.В. Вегера, МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ STEM-ОСВІТИ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ	14
С.М. Галецький, ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	16
Дзен Гуанхай, В.В. Ворожбіт-Горбатюк, ДО ПИТАННЯ ІСТОРІЇ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ ОСВІТИ В КИТАЇ.....	18
Н.А. Денькович, ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВИКЛАДАЧА ХУДОЖНІХ СПЕЦДИСЦИПЛІН І УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ПТО В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	21
А.В. Долгорук, ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	25
К.Є. Дроздова, Л.П. Василевська-Скупа, ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПОНЯТТЯ «НАЦІОНАЛЬНА САМОСВІДОМІСТЬ» ОСОБИСТОСТІ.....	27
С.О. Зелінська, ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ MATHCAD ПРИ ВИРІШЕННІ ЗАДАЧЬ З ХІМІЇ.....	32
О.А. Ігнатюк, ІНТЕГРАЦІЯ ФОРМ, МЕТОДІВ І УМОВ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНІКИ ЯК СКЛАДОВОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ В УМОВАХ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	34

<i>Т.М. Калініченко, Л.Д. Зеленська,</i> ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В НАУКОВИХ РЕФЛЕКСІЯХ УКРАЇНСЬКИХ ДОСЛІДНИКІВ.....	38
<i>Ю.М. Козловський,</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НЕПЕДАГОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	41
<i>Ф.А. Марчук,</i> КОРЕКЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З АУТИЧНИМИ ДІТЬМИ.....	43
<i>В.В. Омеляненко, Л.О. Сущенко,</i> ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЮРИДИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАВНИКІВ.....	45
<i>К.В. Приткова, К.О. Талавиря, І.В. Морквян,</i> РОЗРОБКА ТА ЗАСТОСУВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ОПАНУВАННЯ СТУДЕНТАМИ КОЛЕДЖУ ОСНОВАМИ ПРОГРАМУВАННЯ.....	47
<i>І.І. Романов,</i> ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ТЕСТУ ЯК ЗАСОБУ КОНТРОЛЮ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	50
<i>Olha V. Khomenko,</i> INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES	53
<i>О.С. Чубрей,</i> ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	57
<i>О.В. Ящук,</i> АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАНЯТТЯ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ	60

Розділ 2 КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО

<i>Ю.Л. Портний,</i> АКТУАЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ВОКАЛЬНОЇ СПАДЩИНИ В ЗАРЕМБИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКИХ НАВИЧОК ПІАНІСТА У МУЗИЧНОМУ КОЛЕДЖІ.....	63
<i>А.В. Соколова,</i> КОМП'ЮТЕРНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ	65